

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

7.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 24-го Января — 1839 — Wilno. Wtorek. 24-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 17-го Января.

Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: по случаю кончины Ея Королевскаго Высочества Принцессы *Маріи* Виртембергской, наложить при Высочайшемъ Дворѣ трауръ на восемь дней, съ обыкновенными раздѣвленіями, начавъ оный съ 14 числа сего Января. (Спб. В.)

Римъ, 24-го Декабря (5-го Января), Государь Наслѣдникъ Цесаревичъ, вове время пребыванія Своего въ Римѣ, ежедневно посвящаетъ по нѣскольку часовъ на обозрѣніе достопримѣчательностей города, исполненнаго историческихъ воспоминаній древняго его могущества и славы, содержащаго памятники всѣхъ вѣковъ и драгоценныя собранія по всѣмъ родамъ изящныхъ искусствъ. Галереи Вагиканскаго Дворца, его библіотека, Капитолійскія и нѣкоторыя частныя галереи, знаменитыя произведенія древней и новой Архитектуры и лучшихъ мастерскія находящихся здѣсь художниковъ всѣхъ Европейскихъ націй занимаютъ попеременно вниманіе Государя Цесаревича. Его Императорское Высочество особенное изволилъ обращать вниманіе на труды Русскихъ художниковъ, изъ коихъ многіе пріобрѣли въ Римѣ извѣстность своими дарованіями.

Съ наступленіемъ праздниковъ начались здѣсь спектакли и вечернія собранія. Его Высочество принимаетъ участіе въ увеселеніяхъ высшаго общества.

Погода стоитъ здѣсь теплая и ясная. Государь Цесаревичъ пользуется совершеннымъ здоровьемъ.

(С. П.)

Въ Высочайшемъ указѣ, за собственноручнымъ Его Императорскаго Величества подписаніемъ, данномъ Государственному Совету, 19 Декабря, изображено: „Снисходя къ желанію Адмирала Графа *Мордвинова*, Всемилостивѣе увольняемъ его, по преклоннымъ лѣтамъ и сопряженнымъ съ ними недугамъ, отъ должности Предсѣдателя Департамента Гражданскихъ и Духовныхъ Дѣлъ, оставляя его въ званіи Члена Государственнаго Совета.“

— Высочайшими Грамотами отъ 31-го Декабря, Тайные Совѣтники, Сенаторы *Пейкеръ* и *Бутурлинъ*, Всемилостивѣе пожалованы Кавалерами Императорскаго и Царскаго Ордена *Благо Орд.*

— Высочайшими Именными Указами, данными Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 18 день минувшаго Ноября, Всемилостивѣе пожалованы, Кавалерами Ордена *Св. Владимира 4-й степени*, Титулярные Совѣтники: служащій въ Минской Казенной Палатѣ Степанъ *Донатъ*, и Витебскаго Губернскаго Правленія Архивариусъ и Казначей Иванъ *Литовскій*.

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, въ 13-й день минувшаго Декабря, Высочайше утвердить изволилъ на текущее трехлѣтіе, изъ избранныхъ Дворянствомъ Минской Губерніи двухъ Кандидатовъ, Титулярнаго Совѣтника Графа *Тизенгаузена*, въ званіи Почетнаго Попечителя тамошней Гимназіи. (Спб. В.)

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 17-go Stycznia.

Цесарз Jego Mość Najwyżej rozkazać raczył: z okoliczności śmierci Jej Królewskiej Wysokości Xiężny *Maryi* Wirtemberskiej, przywdziać u Najwyższego Dworu żałobę na dni ośm, ze zwyczajnym podziałem, zaczynając od dnia 14-go teraźniejszego Stycznia.

Rzym, 24-go Grudnia (5-go Stycznia). Następca Cesarzewicz Jego Mość, przez cały czas Swojego pobytu w Rzymie, codziennie poświęca kilka godzin na oglądanie osobliwości miasta, pełnego historycznych pamiątek starożytnej jego potęgi i sławy, zawierającego pomniki wszystkich wieków i szacowne kolekcje we wszystkich rodzajach sztuk pięknych. Galerye Pałacu Watykańskiego, jego biblioteka, galerye Kapitolińska i niektóre prywatne, znakomite dzieła dawnej i nowszej architektury i przedniejsze pracownice znajdujących się tu artystów wszystkich narodów Europejskich, zajmują naprzemiennie uwagę Cesarzewicza Jego Mości. Jego Cesarzowska Wysokość szczególną raczył zwracać uwagę na prace artystów Rosyjskich, z których wielu wstawiło się w Rzymie swojemi talentami.

Za nadejściem Świąt rozpoczęły się tu widowiska i zgromadzenia wieczorne. Jego Wysokość przyjmuje uczestnictwo w zabawach wyższego towarzystwa.

Pogodę mamy ciepłą i piękną. Cesarzewicz Jego Mość cieszy się zupełnem zdrowiem. (P.P.)

— W Najwyższym Ukazie, z Własnoręcznym Jego Cesarzkiej Mości podpisem, danym Radzie Państwa, 19-go Grudnia, wyrażono: „Przychylając się do życzenia Admirała Hrabiego *Mordwinowa*, Najłaskawiej uwolaimy go, z uwagi na wiek podeszły i połączoną z nim słabość zdrowia, od urzędu Prezydenta Departamentu Spraw Cywilnych i Duchownych, zastawiając go Członkiem Rady Państwa.“

Przez Najwyższe Dyplomata 31-go Grudnia, Radcy Tajni, Senatorowie *Peiker* i *Buturlin* Najłaskawiej mianowani Kawalerami Cesarzkiego i Królewskiego Orderu *Orła-Białego*.

— Przez Najwyższe Imienne Ukazy, do Kapituły Rosyjskich Cesarzskich i Królewskich Orderów, 18-go zeszłego Stycznia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami Orderu *Św. Włodzimierza 4-go stopnia*: Radcy Honorowi: zostający w Mińskiej Izbie Skarbowej *Stefan Donat* i Witebskiego Rządu Gubernialnego Archiwista i Podskarbi *Jan Lutowski*.

— Cesarz Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu P.P. Ministrów, na skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, dnia 13 zeszłego Grudnia, Najwyżej stwierdzić raczył na następne trzy lata, z obranych przez Dworzanstwo Gubernii Mińskiej dwóch Kandydatów, Radcę Honorowego Hrabiego *Tyzenhauza*, na urzędzie Honorowego Kuratora tamecznego Gimnazjum. (G.S.P.)

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената о дворянахъ и чиновникахъ, владѣющихъ лавками, кои достались имъ, прежде запретительнаго о томъ закона, покупкою или по наследству отъ лицъ купческаго званія *мнѣніемъ* положилъ: 1) Въ отношеніи тѣхъ лицъ изъ дворянъ и чиновниковъ, у кого настоящее постановленіе застанетъ во владѣніи лавки въ гостиныхъ дворахъ, рядахъ, на торговыхъ мѣстахъ и частныхъ рынкахъ и въ домахъ, гдѣ лавки устроены линиями, — предписать, чтобы лица сѣи или записались въ 3-ю купческую гильдію, или, буде сего не желаютъ, продали лавки своимъ имѣющимъ на владѣніе оными право, присутствующимъ въ томъ городѣ, гдѣ находятся лавки, въ теченіе шести мѣсяцевъ, а отсутствующимъ въ теченіе года со дня обнародованія сего положенія; не проданные въ теченіе сего времени лавки обращаются въ пользу города, безъ всякаго вознагражденія владѣльцевъ. За тѣмъ, согласно опредѣленію Правительствующаго Сената, всѣхъ подобныхъ владѣльцевъ отъ взысканія гильдейскихъ повинностей за прежнее время до дня изданія сего положенія, освободить. 2) Въ дополненіе Св. Уст. и Учреж. торгов. (Т. XI) ст. 246 постановить: Если кому изъ дворянъ или чиновниковъ достанутся по наследству лавки въ поименованныхъ въ сей статьѣ мѣстахъ: то лица сѣи, буде желаютъ оставить ихъ за собою, обязаны записаться въ 3-ю гильдію; если же въ гильдію не запишутся, то должны продать доставшіяся имъ лавки, въ шестимѣсячный со дня принятія наследства срокъ такому лицу, которому право пріобрѣтенія и владѣнія сего рода лавками закономъ дозволяется. Не проданные въ срокъ лавки обращаются въ пользу города безъ всякаго вознагражденія владѣльца. На ономъ мѣстѣ написано: Его Императорское Величество воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта о лавкахъ, коими владѣютъ дворяне и чиновники, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Графъ И. Васильчиковъ.* 14 Ноября 1838 г. (Опб. 23 Дек. 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, слушали: *во-первыхъ*, предложенное Господиномъ Министромъ Юстиціи, Тайнымъ Совѣтникомъ и Кавалеромъ Дмитриемъ Васильевичемъ Дашковымъ, къ надлежащему исполненію Высочайше утвержденное мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: „Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ докладъ Правительствующаго Сената Общаго первыхъ трехъ Департаментовъ Собранія по дѣлу объ оцѣнкѣ незаселенныхъ земель, закладываемыхъ въ Приказахъ (Общественнаго Признанія, и признавая заключеніе Правительствующаго Сената правильнымъ, *положилъ*, докладъ его утвердить.“ На ономъ мѣстѣ написано: Его Императорское Величество воспоследовавшее мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по дѣлу объ оцѣнкѣ незаселенныхъ земель, закладываемыхъ въ Приказахъ Общественнаго Признанія, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Предсѣдатель Государственнаго Совѣта *Графъ И. Васильчиковъ.* 7-го Ноября 1838 года. *И во вторыхъ*, справку, по коей оказалось, что заключеніе Общаго Собранія Правительствующаго Сената по сему предмету, внесенному на разсмотрѣніе изъ 1-го Департамента Сената на основаніи Свода Законовъ Тома 1-го Учрежденій Государственныхъ ст. 471, состояло въ слѣдующемъ: Общее Собраніе Правительствующаго Сената, разсмотрѣвъ вопросъ о томъ: какой слѣдуетъ наблюдать порядокъ во 1-хъ, при производствѣ описи и оцѣнки незаселенныхъ земель, закладываемыхъ въ Приказы Общественнаго Признанія и во 2-хъ, при отдачѣ тѣхъ земель въ опекуное управленіе, за просрочку въ платежъ, находить мнѣніе по сему предмету Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, принятое 1-мъ Департаментомъ Правительствующаго Сената правильнымъ, и потому, согласно съ заключеніемъ послѣдняго, полагаетъ: 1) Чтобы при оцѣнкѣ закладываемыхъ въ Приказахъ незаселенныхъ земель, дѣлаемы были Помѣщиками, оцѣнивающими тѣ земли, при посредствѣ Земскаго Суда и съ засвидѣтельствомъ его, подробныя описанія сихъ земель съ точнымъ означеніемъ границъ, обзаведеній и всѣхъ угодій, и такія описанія, совокупно съ оцѣнками, представляемы бы были въ мѣстныя Палаты Гражданскаго Суда для дальнѣйшаго распоряженія о выдачѣ свидѣтельствъ. 2) Чтобы по просрочкѣ займовъ, выданныхъ изъ Приказовъ подъ залогъ земель, отдаваемыхъ онѣ были въ опекуное управленіе предпочтительно тѣмъ лицамъ, которыя оцѣнивая ихъ для

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu o dworzanach i urzędnikach, posiadających kramy, które się im dostały, przed nastaniem zabraniającego o tѣm prawa, drogą kupna albo sukcesyi od osób stanu kupieckiego, *przez opinią postanowiła*: 1) Względem tych osób z dworzan i urzędników, u których niniejsze postanowienie znajdzie we władaniu kramy, w gościnnych domach, rzędach, na miejscach handlowych i szczególnych rynkach i w domach, gdzie kramy wybudowane są w liniach, — zalecić, ażeby te osoby, albo zapisały się do 3-ej gildyi kupieckiej, albo, jeżeli tego nie zechcą, sprzedały swoje kramy mającym na ich posiadanie prawo, obecne w tѣm mieście, gdzie się kramy znajdują, w przeciągu sześciu miesięcy, a nieobecne, w przeciągu roku od dnia ogłoszenia tego postanowienia; nie sprzedane w przeciągu tego czasu kramy, obracają się na rzecz miasta, bez żadnego wynagrodzenia właścicielom. Zatem, zgodnie z postanowieniem Rządzącego Senatu, wszystkich podobnych właścicieli od uzyskania powinności gildyjnych za czas uprzedni do dnia wydania niniejszej ustawy, uwolnić. 2) Na dopełnienie Połączenia Ustaw i Urzędzeń handlowych (T. XI) artykułu 246 postanowić: Jeżeli komu z dworzan albo urzędników dostaną się w sukcesyi kramy w wymienionych w tym artykule miejscach: tedy osoby te, jeżeli zechcą zatrzymać je przy sobie, obowiązane są zapisać się do 3-ej gildyi; jeżeli zaś do gildyi nie zapiszą się, tedy powinny sprzedać spadłe na nich kramy, w przeciągu sześciu miesięcznego od dnia wzięcia sukcesyi terminu, takiej osobie, której prawo nabycia i posiadania tego rodzaju kram prawem jest dozwolone. Nieprzedane w terminie kramy obracać na rzecz miasta bez żadnego wynagrodzenia właścicielowi. Na tej opinii napisano: Jego Cesarska Mość nastąpiła opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa o kramach, które posiadają dworzanie i urzędnicy, Najwyżej utwierdzić raczyli i rozkazali wypełnić. *Prezydent Rady Państwa Hrabia J. Wasilczykow.* 14-go Listopada 1838 roku. (Opbl. 23 Grudnia 1838 r.)

— Rządzący Senat, na Połączonym Zebraniu pierwszych trzech Departamentów, słuchali: przełożonej przez Pana Ministra Sprawiedliwości, Radcę Tajnego i Kawalera Dymitra Wasilewicza Daszkowa, do należytego wypełnienia, Najwyżej utwierdzonej Opinii Rady Państwa, brzmienia następującego: „Rada Państwa, na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Połączonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów, w rzeczy o szacowaniu gruntów nieosiedlonych, dawanych na ewikcyą Urzędowi Powszechnego Opatrzania, i uznając wniosek Rządzącego Senatu za zgodny z prawidłami, *postanowiła*: przełożenie to utwierdzić.“ Na tej opinii napisano: „Jego Cesarska Mość nastąpiła opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa w rzeczy o szacowaniu gruntów nieosiedlonych, dawanych na ewikcyą Urzędowi Powszechnego Opatrzania, Najwyżej utwierdzić raczyli i rozkazali wypełnić. Prezydent Rady Państwa *Hrabia J. Wasilczykow.* 7-go Listopada 1838 roku.“ *Ipowtore*, wywodu sprawy, z którego się okazało, że wniosek Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu w tej rzeczy, wniesionej na rozpatrzenie z I-go Departamentu Senatu na ośnowie Połączenia Praw Tomu 1-go Urzędzeń Państwa artykułu 471, zawieiał się w tѣm, co następuje: Powszechne Zebranie Rządzącego Senatu, rozpatrzywszy zapytanie o tѣm: jaki należy zachować porządek naprzód, przy inwentowaniu i szacowaniu gruntów nieosiedlonych, dawanych na ewikcyą w Urzędach Powszechnego Opatrzania i powtore, przy oddaniu tych gruntów pod zarząd opiekuński, za niezachowanie terminu w płaceniu, znajduję opinią w tej rzeczy P. Ministra Spraw Wewnętrznych, przyjętą przez I Departament Rządzącego Senatu za zgodny z prawidłami, a zatem, zgodnie z wnioskiem ostatniego, mniema: 1) Ażeby przy szacowaniu dawanych na ewikcyą Urzędowi Powszechnego Opatrzania gruntów nieosiedlonych, robione były przez obywateli, grunta te szacujących, przy pośrednictwie Sądu Ziemska i za jego poświadczeniem, szczegółowe opisy tych gruntów z dokładnym wymienieniem granic, zaprowadzeń i wszystkich przynależności, ażeby opisy te, razem z oszacowaniem, przedstawiane były do miejscowych Izb Sądu Cywilnego dla dalszego rozrządzenia o wydaniu świadectw. 2) Ażeby po uchybieniu terminu pożyczek, wydanych z Urzędowi Powszechnego Opatrzania na ewikcyą gruntów, oddawane one były w administracyą opiekuńską z pierwszeństwem tym osobom, które je szacowały dla oddania na ewikcyą Urzędowi Powszechnego Opatrzania, albo dla przedłużenia terminu pożyczki; z tѣm atoli, jeżeli osoby te

заклада въ Приказъ, или для отсрочки займа, съ тѣмъ однако жъ, если лица сии сами изъявляютъ согласіе принять на себя такую обязанность. А какъ сии правила должны служить дополненіемъ существующихъ узаконеній, то въ приведеніе оныхъ въ дѣйствіе испросить Высочайшее соизволеніе поднесеніемъ о томъ Государю Императору всеподданнѣйшаго доклада, каковой и былъ поднесенъ. Приказали: По сему Высочайше утвержденному мнѣнію Государственнаго Совета; послать, для свѣдѣнія и должнаго, до чего что касаться будетъ, исполненія; указы; во всѣ Губернскія и Областныя Правленія, Правительства, Присутственныя мѣста, къ Гг. Министрамъ, Военнымъ Генераламъ-Губернаторамъ, Военнымъ Губернаторамъ управляющимъ гражданскою частію, Генераламъ-Губернаторамъ, Гражданскимъ Губернаторамъ, Областнымъ Начальникамъ, Градоначальникамъ и С. Петербургскому Оберъ-Полицеймейстеру; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ; во всѣ Правительствующаго Сената Департаменты и Общія оныхъ Собранія сообщить свѣдѣнія и припечатать въ 1-ую часть собранія указовъ, издаваемого при Правительствующемъ Сенатѣ; о чемъ Конторѣ Сенатской Типографіи дать извѣстіе. (По Общему Собранію первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената.) (Оubl. 27 Дек. 1838 г.) (С. В.)

Описание Театрального Представленія, даннаго Воспитанниками Гродненскаго Благороднаго Пансіона.

Около половины Декабря въ Гродненской публикѣ разнеслась молва, что воспитанники Благороднаго Пансіона устроили домашній театр, и дадутъ на немъ Комедію въ 5-ти дѣйствіяхъ Г. Загоскина: *Богатонъ въ Столицѣ*. Въ самой вещи, 18 числа, знатнѣйшіе жители нашего города были приглашены воспитанниками въ театръ ихъ печатными билетами. Новость эта возбудила всеобщее любопытство и удовольствіе. Юные любители—актеры, могли быть напередъ уврены въ снисходительномъ вниманіи съ нашей стороны, потому что мы вообще не пресыщены обиліемъ утонченныхъ развлеченій, и въ особенностяхъ не избалованы изысканствомъ нашего мѣстнаго театра. Но есть другая причина, несравненно важнѣе, по которой мы почти съ нетерпѣніемъ ждали *Богатонова*: мы хотѣли видѣть, съ какимъ успѣхомъ Пансіонеры исполняютъ Русскую Комедію.

Итакъ 18 Дек., въ 7 часовъ вечера, танцевальная зала въ Пансіонѣ, превращенная самими воспитанниками очень искусно въ театр, наполнилась посѣтительницами и посѣтителями. Кромѣ Его Превосходительства Г. Начальника Губерніи, постоянно принимающаго живѣйшее участіе во всемъ, касающемся Гимназіи и Благороднаго Пансіона, здѣсь еще можно было видѣть все лучшее общество, всѣхъ почетнѣйшихъ военныхъ и гражданскихъ чиновниковъ, находящихся въ Гроднѣ. Послѣ увертюры, прекрасно исполненной ученикомъ Гимназіи Афанасевичемъ на фортепіано, съ аккомпаниментомъ скрипокъ, подняли занавѣсъ, и мы почти забыли, что передъ нами на сценѣ дѣти. Не говоря уже о правильности произношенія, совершенно великоросскаго, развязности и отчетливой игрѣ актеровъ *дебютантовъ*, (приготовившихся не болѣе 2-хъ недель, подъ руководствомъ Г. Учителя Гимназіи Десницкаго), превзошли всѣ наши ожиданія. Въ самомъ дѣлѣ, чего можно требовать отъ мальчика или даже юноши отъ 13 до 16 лѣтъ, проводящаго дни за школьною скамьею, не знакомаго со сценою? Но мы нашли въ игрѣ воспитанниковъ Пансіона и совершенное приличіе костюмовъ, и граціозность позъ, гдѣ она была нужна, и естественность декламации, и даже иногда истинное увлеченіе своею ролью.

Хотя *Богатонъ въ Столицѣ* довольно старая пьеса (она представлена въ первый разъ въ Петербургѣ въ 1817 году), но содержаніе ея вѣроятно не всѣмъ извѣстно, и потому мы разскажемъ его въ нѣсколькихъ словахъ.

Богатонъ (Г. Свежинскій) зажиточный провинціалъ, добрякъ недалекаго ума, а въ добавокъ мотъ и отчаянный хвастунъ, недавно прѣѣхалъ съ семействомъ въ Петербургъ, и помѣнявъ на знакомствѣ со знатными, или, какъ онъ самъ выражается, съ Превосходительными да съ Сіятельными. Желая прослѣдовать челоукомъ высшаго круга, онъ дѣлается самымъ смѣшнымъ чудакомъ: думаетъ учиться на старости лѣтъ по Французски, и въ доказательство, что для него нѣтъ уже ничего священнаго, ухаживаетъ за хорошенькою вдовушкою Баронессою Вольмаръ (Г. Винклеръ), которая его дурачитъ. Для довершенія удалства и свѣтскости, онъ, по внушенію своего оракула, ничтожнаго франта Князя Блесткина (Г. Бѣлозерскій), ругаетъ все свое отечественное: называетъ Петербургъ

самое ошвідеczą zgodzenie się przyjęcia na siebie tego obowiązku. A ponieważ prawidła te mają służyć za dopełnienie ustaw istniejących, przeto dla nadania im mocy obowiązującej wyjednać Najwyższe zezwolenie przez podanie o tém Cesarzowi Jego Mości najuniższego przeżożenia, które też zostało podane. R o z k a z a l i: O tej Najwyżej utwierdzonej opinii Rady Państwa; postać dla wiadomości i należytego; co do kogo należyć będzie, wypełnienia, ukazy; do wszystkich Rządów Gubernialnych i Obwodowych, miejsc Sądowych i Urzędowych, do PP. Ministrów, Wojennych Jenerał-Gubernatorów, Wojennych Gubernatorów sprawami cywilnemi zarządzających, Jenerał-Gubernatorów, Cywilnych Gubernatorów, Naczelników Obwodowych, Naczelników Miast i S. Petersburskiego Ober-Policmeistra; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Rządzącego Senatu D-partamentów i Powszechnych Ich Zebrań przesłać uwiadomienia i wydrukować w 1 części zbioru ukazow, wydawanego przy Rządzącym Senacie; o czém dać wiedzieć Kantorowi drukarni Senackiej. (Z Potężonego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu). Oph. 28 Grudnia 1838 r. (G. S.)

Описание Reprezentacyi Teatralnej, danej przez Wychowанцевъ Gródzieńskiego Pensyonu Szlachetnego.

Около połowy Grudnia, rozbiegła się w Grodnie pѣtgoska, że uczniowie Pensyonu Szlachetnego urządziли Teatr domowy, i dadzą na nim Komedię w 5-ciu aktach P. Zagoskina, pod tytułem: *Bogatonow w Stolicy*. Jakoż w samej rzeczy, dnia 18-go, znakomiti mieszkańcy naszego miasta zostali zaproszeni od uczniów Pensyonu do ich teatru przez bilety drukowane. Nowość ta wzbudziła powszechną ciekawość i ukontentowanie. Młodzi amatorowie-aktorowie, mogli być wcześniej pewnemi pobłażającej z naszej strony uwagi, dla tego, że w ogólności nie jesteśmy przesyleni obfitością delikatniejszych rozrywek, i że w szczególności nie jesteśmy znarowieni wybornością miejscowego teatru naszego. Ale jest inna przyczyna, daleko ważniejsza, dla której prawie z niecierpliwością oczekiwaliśmy *Bogatonowa*: chcieliśmy widzieć, jak Pensyonarze wykonają Komedię Ruską.

Jakoż dnia 18-go Grudnia, o godz. 7-ej wieczorem; sala tańców w Pensyonie, przez samych wychowанцевъ, nader gustownie, zamieniona w teatr, napełniona została gośćmi pteci obojej. Oprócz Jaśnie Wielmożnego P. Naczelnika Gubernii, jak najczynniej zajmującego się tém wszystkiem, co się ściaga do Gimnazjum i Pensyonu Szlachetnego, można było jeszcze widzieć całe lepsze towarzystwo; wszystkich znakomitszych urzędników; wojskowych i cywilnych, w Grodnie znajdujących się. Po uwerturze, prześlicznie wykonanej przez ucznia Gimnazjum Afanasewicza na fortepianie, z towarzyszeniem skrzypiec, podjęto kurtynę; tu prawie zapomnieliśmy, że widzimy przed sobą na scenie dzieci. Nie wspominając o czystości wymawiania, zupełnie wielkorossyjskiego, śmiałość i dokładność gry aktorów; pierwszy raz występujących, (którzy przysposabiali się nie więcej nad dwa tygodnie, pod przewodnictwem Nauczyciela Gimnazjum Desnickiego), przewyższyły wszystkie nasze oczekiwania. W rzeczy samej, cóż można wymagać od dzieci, albo nawet od młodzieńca lat 13 i 16-tu, przepędzającego dni swe w ławce szkolnej; nieobeznanego ze światem? Aleśmy w grze wychowанцевъ Pensyonu znaleźli i zupełną przyzwoitość ubiorów; i wdzięczność postawy, gdzie ta była potrzebna; i naturalność deklamacyi, a niekiedy nawet prawdziwe zachwycenie swą rolą.

Chociaż *Bogatonow w Stolicy* dość jest starą sztuką (pierwszy raz grana była w S. Petersburgu w roku 1817), ale jej osnowa nie jest pewnie wszystkim znana, dla tego opiszemy ją po króćce.

Bogatonow (P. Swieżynski) majątny parafianin, dobra dusza daleko nieiegającego rozumu, a w dodatku marnotrawca i zawzięty samochwał, nie dawno przyjechał z rodziną do S. Petersburga, i pozabierał znajomości ze znakomitszymi, albo jak sam mówi: „z Jaśnie Wielmożnymi i Jaśnie Oświeconymi.“ Chcąc uchoodzić za człowieka wyższego tonu, najśmieszniejszým staje się dziwakiem: postanowił uczyć się na starość po Francuzku, i na dowód, że dla niego nie już niema niepodobnego; rozpoczyna zaloty do pięknej wdówki Baronowej Wolmar (P. Winkler), która go łudzi. Dla uzupełnienia mądrości i znajomości świata, z natchnienia swojej wyroczni; nikczemnego franta Xięcia Błestkina (P. Biełozerski); gardzi wszystkim co jest ocozystém (Petersburg nazywa „prostą wioską, a rzadko lepszą, jak powiatowe miasto“)

„простою деревнею, или много что уѣзднымъ городомъ Франціи“ тратить на каждомъ шагѣ деньги, платить между прочимъ по сороку рублей за фунтъ табаку смѣтливому иностранцу Филутони (Г. Тонусенскій), и вполне увѣренъ, что купилъ рѣдкость, приготавливаемую только во Франціи для Королевской фамилии. — Г-жа Богатонова (Г. Адамовичъ), ни въ чемъ не уступаетъ своему велемудрому сожителю, и приторительно корчить знатную даму. Забавно 2, явленіе III дѣйствія, когда Богатонъ принимаетъ молодого, умнаго Графа Владимілова (Г. Ф. Анасинскій) за бѣдняка, ищущаго мѣстечка, и со всею наглостію надменнаго покровителя предлагаетъ ему сѣсть у дверей; но, узнавъ, что гость его Графъ и богатъ, чуть не становится передъ нимъ на колѣни, терпится въ безконечныхъ вѣдливостяхъ, и въ цѣлой гостинной не находитъ для него приличнаго мѣста.

Это поведеніе не нравится доброму другу Мирославскому (Г. Нарбутъ), который, чтобы открыть глаза чудаку, распускаетъ слухи, будто суконная фабрика Гольконда Богатонова спорила, и что почтенному вельможѣ, недавно „жившему за панибрата съ Графами и Князьями“ остается только идти по міру. Является Филутони въ сопровожденіи полицейскаго чиновника (Г. Ельскій), съ безконечными счетами и съ полу-русскими фразами. Князь Блесткинъ отдѣляется отъ разорившагося мота, и сѣвшій въ лѣтній садъ „подышать чистымъ воздухомъ.“ Все оставляетъ несчастнаго, но ему благопріятствуетъ случай; это PROVIDENCE театральнаго героя. Графъ Владиміловъ проситъ руки Лизы (Г. Ляхницкій); племянницы Богатонова и беретъ на себя все его долги, и въ тоже самое время Мирославскій объявляетъ, что слухи о пожарѣ фабрики, просто шутка. Дѣло принимаетъ самый лучший оборотъ, но неизлечимый Богатонъ, желавшій сперва выдать насильно племянницу за Блесткина, все твердитъ свое: онъ перелбаветъ Мирославскаго словами:

„Хорошо, хорошо мой милой, ты договариваешь это въ другое время, а между тѣмъ племянница то моя все таки будетъ Сѣятельная.“

Болше всѣхъ обратилъ на себя вниманіе публики Г. Свежинскій игрою, исполненною истиннаго, неподдѣльнаго комизма, обнаружившаго въ немъ врожденный сценическій талантъ. Прекрасно сыгралъ и Г. Адамовичъ ролю провинціалки Богатоновой. Гг. Анасинскій и Нарбутъ отличались благородными приемами, и выдержали, какъ слѣдовало, спокойное достоинство своихъ ролей. Г. Радоницкій фигурую и манерами такъ поддѣлался къ роли плута-дворецкаго, что, смотря на него, вы какъ будто видѣли сущую натуру. Г. Тонусенскій, въ роли Филутони, возбуждалъ невольный смѣхъ. Вообще ни одинъ изъ играющихъ не уронилъ ни чѣмъ занимательности представленія.

Послѣ театра Г. Директоръ Гимназіи пригласилъ къ себѣ на дѣтскій балъ актеровъ Пансіонеровъ и воспитанницъ Образцоваго Гродненскаго Пансіона, которыхъ привезла въ театръ Г-жа Сoderгательница Пансіона С. К. Савичъ. Балъ этотъ украсили своимъ Присутствіемъ Г. Начальникъ Губерніи съ супругою и дочерью, Г. Губернскій Предводитель Дворянства Ф. А. Пословскій и вообще все знатнѣйшее и лучшее общество въ Гроднѣ. Въ этомъ кругу при всеобщихъ одобреніяхъ и ласкахъ, при радужномъ угощеніи хозяина, подъ звуки полковой музыки, милыя дѣти веселились и танцовали до 2 часовъ по полуночи. Такимъ праздникомъ окончилось для нихъ нынѣшнее учебное полугодіе. А для насъ и науки ихъ, и успѣхи, и радости составляютъ истинное наслажденіе.

В. К. кій. (Грод. Губ. Вѣд.)

Одесса, 27-го Декабря.

Въ Англіи заключены контракты на покупку въ Одессѣ пшеницы по 42 шиллинга за четверть, съ доставкою ея здѣсь на суда. Нѣкоторые лица держали пари, что цѣна хлѣба возвысится здѣсь до 35 р. за четверть и, можетъ быть, еще болѣе; это возможно потому, что изъ 360,000 четвертей пшеницы, находящейся въ нашихъ магазинахъ, мало осталось на продажу, и для перевозки ея нужно будетъ не болѣе пятидесяти судовъ. Съ нѣкотораго времени мы нуждаемся въ судахъ и этотъ недостатокъ въ средствахъ перевоза замедляетъ выгодный ходъ дѣтшей торговли. (О. Г. Ц. П.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

И т а л і я.

Римъ, 8-го Января.

На балѣ, данномъ вчера вечеромъ Великому Князю Наслѣднику Всероссійскому, Русскимъ Посланникомъ Г-мъ Потемкинымъ, собралась вся знатнѣйшая публика Рима. Цесаревичъ, много танцова-

сто Франціи; на каждомъ кроку трwonі деньги, плати между инными по чтердзесці рублѣ за фунтъ тытуниа cudzoziem-kieinu spekulantowi Filutoni (P. Tonuszenki), w zupełnemъ przekonaniu, że kupił osobliwość, przygotowaną tylko we Francyi dla familii Królewskiej. Pani Bogatonowa (P. Adamowicz) w niczemъ nieustępuje swojemu przemądremu małżonkowi, i dziwnie śmiesznie wystawia karykaturę damy znakomitej. Zabawna jest 2-ga scena III aktu, kiedy Bogatonow młodego, rozsądnego Hrabie Władimiłowa (P. F. Anasiński) bierze za biedaka, szukającego miejsca, i z całą protektorską nadętością prosi go osiąść przy drzwiach; ale, dowiedziawszy się, że gość jego jest Hrabia i jeszcze bogatym, o mało nie pada przed nim na kolana, zdobywa się na nieskończone grzeczności, i w całym salonie nie znajduje stosownego dlań odpowiedniego miejsca.

To postępowanie nie podoba się dobremu przyjacielowi Mirosławskiemu (P. Narbutt), który dla otworzenia oczu dziwakowi, puszcza pogłoskę, jakoby sukienna fabryka Gółkonda Bogatonowa zgorzała, i że szanownemu magnatowi, który nie dawno „żył brat za brat z Hrabiami i X żęłtami“ pozostaje tylko iść z torbą po świecie. Zjawia się Filutoni w towarzystwie urzędnika policyjnego (P. Jelski) z ogromnemi rachunkami i mówi językiem na półrossyjskim. Hrabia Błestkin rzuca zholatego mainotrawcę, i śpieszy do Letniego-Sadu „użyć czystego powietrza.“ Wszyscy opuszczają nieszczęśliwego, ale sprzyja mu zdarzenie, ta opatrzność b-hatyrow teatralnych. Hrabia Władymiłow prosi o rękę Elizy (P. Lachnicki), synowicy Bogatonowa, bierze na siebie wszystkie jego długi, i w tymże czasie Mirosławski oświadcza, że pogłoska o zgorzeniu fabryki jest tylko żartem. Rzecz przybiera, jak najlepszy obrót, ale nieuleczony Bogatonow, który chciał naprzód gwałtem wydać siostrzenicę za Błestkina, zawsze jednak swoje utrzymuje: przerywa mowę Mirosławskiego słowami.

„Dobrze, dobrze mój miły, dokończysz to inną razą, a tymczasem synowica moja zawsze jednak będzie Jaśnie Oswieconą.“

Najwięcej zwrócił na siebie uwagę publiczności P. Swiężyński gra, pełną prawdziwej, niewymuszonej komiczności, okazującej w nim wrodzony talent sceniczny. Bardzo pięknie grał i P. Adamowicz rolę parafianki Bogatonowej. PP. Anasiński i Narbutt odznaczili się szlachetnością znalezienia się, i utrzymali należycie poważną godność rol swoich. P. Radowski postawił i poruszeniami tak wręcz udawał franta kamredynera, że, patrząc na niego, zdawałoby się widzieć samą naturalność. P. Tonuszeński, w roli Filutonięgo, mimowolny śmiech wzbudzał. W ogólności żaden z grających w niczemъ nie ujął interessowności sztuki.

Poskończonym teatrze, P. Dyrektor Gimnazjum zaprosił do siebie na bal dziecinny aktorow Pensyonarzow i uczennice Wzorowego Pensyonu Grodzienkiego, które przywiozła na teatr Instytutorka Pensyonu Pani S. K. Sawicz. Bal ten zaszczyteli swoją bytnością P. Naczelnik Gubernii z żoną i córką, P. Gubernialny Marszałek Dworzanstwa F. S. Postowski, i w ogólności cała znakomitsza i przedniejsza publiczność Grodzienka. W tém kole, wśród powszechnych pochwał, z uprzejmą gościńnością gospodarza, w takt muzyki półkowej, miłe dzieci bawiły się i tńczyły do godziny 2-jej z północy. Tą uroczystością zamknięte dla nich zostało terazniejsze półrocze szkolne. A dla nas, i nauki ich i postępy i wesołość prawdziwą przynoszą roskosz.

B. K. ski. (Grod. Gaz. Gub.)

Одесса, 27-го Грудня.

Въ Англіи заварто контракта на купно пшеницы по 42 шиллинговъ за кватер, з доставаю таковою на округѣ. Нѣкѣторы по-зли о закладъ, же цена збожа подниесе сія ту до 35 руб. четвѣртѣ, а може nawet wyżej; co łatwo nastąpić może, dla tego, że z 360,000 четвѣрти пшеницы, на складachъ тutejszychъ znajdujacej się, mała tylko ilość pozostała na sprzedaż, i do przewiezienia jej nie potrzeba więcej, jak pięćdziesiąt statków. Od niejakiego czasu czuć się daje u nas brak statków, i takowy niedostatek sposobów transportu utrudnia bieg handlu tutejszego. (G. R. K. P.)

WIAOMOŚCI ZAGRANICZNE.

W ł o s n y.

Rzym 5 Stycznia.

Na balu, danym wczora wieczorem dla Wielkiego Xięcia Rossyjskiego Następcy Tronu, przez Posła Rossyjskiego P. Potemkina, znajdowała się cała znakomitsza publiczność Rzymu. Cesarzевичъ, który wiele tańczył

пий, къ радости всѣхъ присутствовавшихъ, протанцовалъ мазурку, съ большою ловкостью. — Папа, который высокому гостю, старается доставить всѣ возможные удовольствія во время его пребыванія здѣсь, хотѣлъ представить Ему великолѣпное зрѣлище освѣщеніемъ купола Св. Петра, но за дурной погодою это отложено. Послѣ завтра въ павильонъ въ Ватиканскомъ саду, для Князя данъ будетъ завтракъ — отличіе которое Папа оказывалъ немногимъ Государямъ посѣщавшимъ Римъ. Великій Князь предполагаетъ выѣхать 17 ч. Слышно, что въ Неаполь и въ окрестностяхъ онъ пробудетъ только две недѣли, и потомъ сюда возвратится. Проведетъ ли здѣсь карнавалъ, это зависитъ отъ извѣстій, ожидаемыхъ изъ Петербурга. — Жур. *Diario* сообщаетъ: Его Высочество Великій Князь Наслѣдникъ Всероссійскій, съ большимъ любопытствомъ осматриваетъ всѣ достопримѣчательности нашей столицы. Его Высочество вездѣ встрѣчаютъ съ почтеніемъ, соответственно его добродушію и снисхожденію а также высокому достоинству, занимаемому Имъ въ Европейской Фамиліи. Цесаревичъ съ большимъ удивленіемъ осматривалъ не только художественныя и древнія сокровища въ Ватиканѣ и Капитоліи, но также съ особеннымъ вниманіемъ новопостроенный базиликонъ Св. Павла и славное заведеніе Св. Михаила изъ Рипы, которое равно осматрѣлъ во всѣхъ частяхъ. Его Высочество нѣсколько разъ изъясняясь особамъ, встрѣчавшимъ и сопровождавшимъ Его, въ лестныхъ словахъ свое удовольствіе къ Папѣ, который все оживляетъ и покровительствуетъ и съ щедростію обогащаетъ собранія, доставляющія большую пользу религіи, наукамъ и художествамъ. (A.P.S.Z.)

5-го Января.

Новое устройство касающееся нынѣшняго поста, изданное Кардиналомъ Викаріемъ, очень снисходительно для бѣднаго класса жителей, по причинѣ чрезвычайной дороговизны постнаго масла. Кромѣ немногихъ дней особенно поименованныхъ, вообще разрешено употребленіе говядины.

— По вскрытіи тѣла покойной Герцгини Виртембергской убѣдились, что неизлечимая болѣзнь въ пищеварительныхъ сосудахъ, была причиною ея смерти. Груды и легкія найдены совершенно здоровыми.

(съ Итальянскихъ границъ).

Въ Римской области все спокойно; оба Швейцарскіе полка принятые въ Папскую службу на 20 лѣтъ и состоящіе изъ 4,600 чел. достаточны для отращенія политическихъ смутеній. Кромѣ того по управленію Государствомъ будутъ сдѣланы значительныя перемѣны, болѣе соответствующія мѣстнымъ нуждамъ и настоящимъ потребностямъ.

— Неаполитанскій Король посѣщая Сицилію, сдѣлалъ тамъ много отличныхъ постановленій; между прочимъ значительно уменьшилъ подать съ мельницъ, самую тягостнѣйшую для бѣднаго класса жителей; запретилъ также погребать мертвыхъ въ церквахъ или по близости оныхъ въ городахъ, и теперь вездѣ внѣ городовъ учреждены будутъ кладбища.

(G. C.)

Н И Д Е Р Л А Н Д Ы.

Гага, 18-го Января.

Journal des Débats доноситъ слѣдующее изъ Амстердама отъ 14 ч.: „Вѣрно случилось какое нибудь чрезвычайное происшествіе; ежедневно въ Гагѣ собирается кабинетъ подъ предсѣдательствомъ Короля, и совѣщанія продолжаются два или три часа. Свѣдущія лица утверждаютъ, что въ кабинетномъ совѣтѣ 8 ч. сдѣлано формальное постановленіе, всѣ наши подвижныя войска, отправить въ сѣверный Брабанти т. е. къ Белгійскимъ границамъ. Трудно было бы угадать истинную причину этихъ неожиданныхъ движеній. Лондонская конференція поставила на видъ нашему Правительству, чтобы оно остановило всѣ военныя приготвленія, которыя могли бы только послужить къ воспаленію умовъ. Въ самомъ дѣлѣ полагаютъ, что Правительство несмотря на такіа мѣры, недумаетъ ничего непріязненнаго: войско собирающееся на Белгійскихъ границахъ и въ Зеландской Фландріи, будетъ только наблюдательнымъ корпусомъ, и только тогда начнетъ дѣйствовать, когда сами Белгійцы дадутъ къ тому поводъ. Впрочемъ войскамъ долженствующимъ составлять сей наблюдательный корпусъ дано приказаніе приготвляться въ походъ. Нѣсколько баталіоновъ гренадеръ и егерей стоящихъ въ Гагѣ гарнизономъ, отправляются завтра.

(A.P.S.Z.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 13-го Января.

Немедленно по открытіи засѣданій Палаты Депутатовъ 12 ч. с. м., Президентъ Палаты объявилъ, что нѣкто Предавалъ требуетъ дозволенія позвать въ

выконатъ зъ wi-lką zgrębnoscią mazura, z ukontentowaniem wszystkich obecnych. — Papież, który wszelkimi sposobami stara się uprzyjemnić pobyt Wysokiemu Gościowi, chciał uczynić wspaniałe widowisko oświeceniem Kopuły Sw. Piotra, lecz to odłożonem zostało dla złej pogody. Pojutrze, w pawilonie ogrodu Watykańskiego daje się dla Cesarzowicza śniadanie — odznaczenie ze strony Papieża, które zapewne niewiele okazano Monarchom, Rzym zwiędzającym. Wyjeżdż J. C. W. ma nastąpić d. 17. Słychać, że w Neapolu i okolicach zabawi tylko dwa tygodnie i potem tu powróci. Azali przepędzi tu karnawał, zależy to od wiadomości, jakich oczekują z Petersburga. — W *Dzien. Diario* czytamy: Jego Cesarzka Wysokość Wielki Xiążę Następcy Tronu Rossyjskiego, ogląda z wielką ciekawością wszystkie godne widzenia przedmioty naszej stolicy. Jego Wysokość przyjmowany jest wszędzie z poważaniem przynależnem Jego dobroci, a również Wysokiemu Dostojeństwu, jakie zajmuje w familii Europejskiej. Młody Xiążę okazał najwyższe swoje zadziwienie, nie tylko nad tém, co widział ze znakomitych skarbów kunsztów i starożytności w Watykanie i w Kapitolu, lecz nad nowo-wybudowaną bazyliką Sw. Pawła, którą to budowę oglądał ze szczególniejszą uwagą, jak również nad sławnym pobożnym zakładem Sw. Michała z Ripa, który również obejrzał we wszystkich częściach. Jego Cesarzka Wysokość przez osoby, które Go przyjmowały i towarzyszyły Mu, niejednokrotnie wynurzał najwyższe zadowolenie Jego Świątobliwości, który wszystko ożywia, ochrania i ze szczodrocią z bogactwa zbioru, które dla religii, nauk i kunsztów, tak wielki przynoszą pożytek. (A.P.S.Z.)

Dnia 5.

Nowe urządzenie względem tegorocznego postu, wydane przez Kardynała Wikaryusza, jest bardzo dogodne dla ubogiej klasy mieszkańców, z powodu wielkiej drogocności oliwy. Z wyjątkiem małej liczby dni, wyraźnie wymienionych, dozwolone zostało w ogólności jedzenia mięsa.

— Z dyseksyi ciała ś. p. Xiężny Wirtemberskiej, przekonano się, iż niepodobna do wyleczenia niemoc w trawiących organach, była przyczyną jej śmierci. Piersi i płuca znaleziono zupełnie zdrowe.

(Od granicy Włoskiej).

W państwie Rzymskiem wszystko jest spokojnie; obadwa półki szwajcarskie kapitulowane na lat 20 do służby papieżkiej, a wynoszące 4,600 ludzi, są dostateczne, aby przeszkodzić zawieruszeniom politycznym. Prócz tego mają być przedsięwzięte liczne odmiany w administracyi publicznej, lepiej odpowiadające potrzebom miejscowym i wyobrażeniom czasowym.

— Król Neapolitański, zwiedzając Sycylią, wiele dobrych urządzeń tam zaprowadził: między innemi zmniejszył bardzo znacznie podatek od mlewa, który był najuciążliwszy dla ubogiej klasy mieszkańców; wydał także postanowienie, zabraniające grzebać umarłych po kościołach i przy kościołach w miastach: odtąd będą zaprowadzone wszędzie cmentarze za obrębem miast. (G. C.)

N I D E R L A N D Y.

Haga, dnia 18- Stycznia.

Dziennik Rozpraw pod d. 14 donosi z Amsterdamu, co następuje: „Nadzwyczajny jakiś zachodzi wypadek: codziennie w Hadze zgromadza się gabinet pod prezydencyą Króla i narady trwają od dwóch do trzech godzin. Dohrze zawiadomione osoby zapewniają, że na Radzie gabinetowej d. 8 uczyniono formalne postanowienie, względem wysłania wszystkich wojsk naszych, zostających do rozrządzenia do Brabaneyi Północnej, to jest na granice Belgii. Trudnoby było odgadnąć to niespodziewane poruszenie. Konferencya Londyńska przetożyla Rządowi naszemu, ażeby się wstrzymał od wszelkich przygotowań wojennych, które służyłyby tylko do zapalenia umysłów. Jakoż w rzeczy samej rozumiemy, że Rząd, pomimo tylu środków, nie nie zamysła nieprzyjacielskiego; wojsko, które się zgromadza na granicach Belgii i we Flandryi Zelandzkiej, będzie tylko korpusem obserwacyjnym, i w ten czas tylko zaczęłoby działać, jeśliby Belgia sama dała do tego powód. Zresztą do wojsk tych, które tworzyć mają ten korpus obserwacyjny, wydany został rozkaz, mieć się w pogotówiu do marszu. Kilka batalionów grenadyerów i strzelców, stojących załogą w Hadze, jutro mają wyjść w pochod. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 13- Stycznia.

Zaraz po otwarciu posiedzeń Izby Deputowanych dnia 12 b. m., oświadczył Prezes izby, że niejaki Predaval doprasza się o pozwolenie zapozwania do sądu po-

судъ смиренной полиціи одного изъ Депутатовъ, и когда на вопросъ Президентъ объявлялъ, что здѣсь говорится о Г-нѣ Могенъ, онъ вступилъ на кафедру и объяснилъ, что онъ будучи защитителемъ по контрактному дѣлу, сдѣлался предметомъ неудовольствія Предавала, котораго онъ съ другими соприкосновенными лицами, намѣренъ теперь позвать въ судъ. Палата опредѣлила рассмотреть въ Коммиссіи внесенное требованіе и заключить по сему предмету постановленіе 14 ч. с. м.

— *Journal de Paris* на основаніи извѣстій изъ вѣрнаго источника, утверждаетъ, что несмотря на то, какъ окончатся пренія о проектѣ адреса, опредѣлено уже преобразование нашего кабинета. Тотъ же журналъ сообщаетъ уже назначеніе на другія мѣста членовъ выходящихъ изъ Министерства; новый же составъ кабинета представляетъ слѣдующимъ образомъ: въ мѣсто Генерала Бернара, военнымъ Министромъ Ген. Шрамъ; вмѣсто Г-на Барта, Г. Амилло; вмѣсто Г-на Сальванди, Г. Ст. Маркъ Жирарденъ; вмѣсто Г-на Мартена, Г. Кувенъ Гриденъ; вмѣсто Г-на Розамеля Г. Масо. Г. Ламартинъ получилъ бы Министество исповѣданій. (Хотя *Journal de Paris* утврѣждаетъ о достовѣрномъ источникѣ, изъ котораго почерпнулъ это извѣстіе, однако легко можетъ быть, что пока наступитъ перемѣна кабинета, найдемъ еще въ газетахъ покрайней мѣрѣ сотню подобныхъ вычисленій, въ которыхъ, какъ обыкновенно въ Министерскихъ перемѣнахъ, единственно имѣется въ виду то, чтобы предшественникамъ преждевременно извѣстностію затруднить въ некоторымъ образомъ переговоры). (G. C.)

20-го Января.

Курсъ ассигнацій сегодня (18 ч.) въ слѣдствіе вчерашней балотировки, держался довольно постоянно; но наконецъ понизился, такъ какъ развѣся общій слухъ, что Маршалъ Сульть будетъ Президентомъ новаго кабинета, составленіе коего ему поручено. — Сегодня (19 ч.) вообще полагали, что Министество скоро будетъ распушено. Однакожъ курсы держались постоянно, ибо все были убѣждены, что составленіе новаго кабинета, будетъ выгодно для общественаго кредита, такъ какъ опыты показали, что каждое новое Министество старается предпочтительно удовлетворить биржу и возвысить Государственныя ассигнаціи.

— Король постановленіемъ отъ 17 ч. с. м. утвердилъ избраніе Г-на Корнелиуса изъ Мюнхена, на мѣсто иностраннаго члена академіи, незанятое послѣ смерти Г-на Зингарелли.

— Изъ Бреста получено извѣстіе, что 10 Января вошелъ въ эту гавань изъ Гаити фрегатъ *Griffon* съ 350.000 піастровъ для Французскаго Правительства и двумя уполномоченными Гаитекаго Правительства. (A.P.S.Z.)

Б е л г і я.

Брюссель, 15-го Января.

Commerce Belge сообщаетъ слѣдующую телегр. депешу: „Антверпенъ 15 Января въ 2½ часа. Сегодня между 9 и 10 час. утра дивизія Голландскаго войска стояла на крайнихъ границахъ между Вествезелемъ и Турну, въ боевомъ порядкѣ; она взята была на рекогносцировку двумя эскадронами пераго егерскаго полка.“

— Амстердамскій *Handelsblad* уведомляетъ изъ Брюсселя: „Частіи письма Г-н. Мецъ и Ансембургъ сообщаютъ, что они тотчасъ уйдутъ изъ Парижа; какъ ожидали въ Брюссель 15 Января, но они будутъ ожидать конца преній объ адресѣ. Пршлую субботу они имѣли продолжительное совѣщаніе съ Г-нѣ Моле, которое будто произведено по ходатайству Белгійской Королевы по особенаому Королевскому повелѣнію. Они представили Графу Моле подробную записку о Голландско-Белгійскомъ вопросѣ.“

— Г-нъ Франсуа получилъ на сихъ дняхъ увольненіе отъ должности директора полиціи. На его мѣсто назначенъ генеральный прокуроръ Г-нъ Гади. Говорятъ, что Г-нъ Франсуа получилъ увольненіе потому, что въ домѣ Г-на Гофшмидта собирались безъ вѣдома полиціи члены общества союза. Обстоятельство это открыто газетою, издаваемою въ Брюгге. Общество союза старалось также распространить связи свои въ Мецъ, предлагая низвергнуть льва, воздвигнутаго на полѣ сраженія подъ Ватерлоо. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, 13-го Января.

Вестминстерскій уголовный судъ произнесъ приговоръ по дѣлу 12-лѣтняго Эдвина Джонса, обвиненнаго въ воровствѣ въ Букинггамскомъ дворцѣ. Ребенокъ этотъ пролезъ сквозь трубу и укралъ вещей на 42 шиллинга. Показанія обвиненнаго забав-

лицы поправкей одного изъ депутовъ, а gdy na żądanie wymienił Prezes, że tu idzie o Pana Mauguin, tenże wszedł na mównicę i objaśnił, iż, będąc obrońcą w pewnej sprawie kontraktowej, stał się przedmiotem niechęci Predała, który go wraz z innymi, do sprawy interesowanymi, teraz chce zapoznać. Izba wyrokła, iż rozpozna w komisji zanesione żądanie i wyda względem tego decyzję d. 14 b. m.

— *Journal de Paris* zapewnia na zasadzie wiadomości, z dobrego źródła czerpanych, iż bez względu, jaki koniec wezmą rozprawy nad projektem do adresu, modyfikacya w teraźniejszym gabinecie, jest już postanowiona. Tenże dziennik wymienia już nawet przeznaczenie wychodzących z Ministerstwa Członków na inne posady; nowy zaś skład gabinetu takim oznacza: Na miejsce Jenerała Bernard, Ministrem Wojny, Jenerał Schramm; na miejsce Pana Barthe, Pan Amilhaut; na miejsce Pana Salvandy, P. St. Marc Girardin; na miejsce P. Martin, P. Cunin Gridaine; na miejsce P. Rosamel, P. Maceau. Pan Lamartine objąłby Ministerstwo wyznań. (Chociaż *Journ. de Paris* zapewnia o dobrem źródle, z którego tę wiadomość czerpał, trzeba się jednak zgodzić na to, że nim zmiana gabinetu nastąpi, najmniej sto podobnych kombinacji znajdziemy jeszcze w gazetach, przy których, jak zwykle w przesileniach ministerjalnych, głównie ten cel niewątpliwie bywa, ażeby poprzednikom przez zawczesne rozgłoszenie utrudnić niejako układy).

20 Dnia.

Kursa dzisiaj (d. 18) na początku giełdy, skutkiem wczorajszego głosowania, trzymały się dosyć statecznie; ale w końcu spadły: gdyż powszechnie rozniosła się pogłoska, że Marszałek Soult ma być Prezydentem nowego Gabinetu, do którego utworzenia wezwanym został. — Dzisiaj (d. 19) powszechnie miano przekonanie, że Ministerjum blizkiem jest rozwiązania. Kursa jednak trzymały się: takie bowiem panowało mniemanie, że przez utworzenie nowego Gabinetu, kredyt publiczny mógłby zysk odnieść, a z doświadczenia wiadomo, że każde nowe Ministerjum, przede wszystkiem giełdę zaspokoić i papiery krajowe podnieść stara się.

— Król przez postanowienie pod 17-m t. m. potwierdził wybór Pana Corneliusa z Monachium, na miejsce zagranicznego Członka Akademii, osieroczone przez śmierć Pana Zingarelli.

— Nadeszła z Brest wiadomość telegraficzna, że w dniu 10 Stycznia, zawinął z Haity do tego portu statek *Griffon*, mający na swym pokładzie 350,000 piastrow dla Rządu francuzkiego, tudzież dwóch pełnomocników tego kraju. (A.P.S.Z.)

B e l g i a.

Bruxella, 15 Stycznia.

Commerce Belge zawiera następującą depeszę telegraficzną: „Antwerpia 15 Stycznia o 3 kwadrans. na 2. Dzisiaj między godz. 9-tą a 10-tą rano, dywizya wojsk Hollenderskich stanęła w szyku bojowym na ostatecznych granicach między Westwesel i Turnhout; była ona rozpoznawana przez dwa szwadrony pierwszego półkustrzelców.“

— *Dzien. Amsterdamski Handelsblad* donosi z Bruxelli: „Listy prywatne PP. Metz i Ansemburg donoszą, że oni nie zaraz wyjadą z Paryża, jak 15 Stycznia spodziewano się w Bruxelli, lecz, że oczekiwać mają końca rozpraw o adresie. Przeszłej soboty mieli długą naradę z P. Molé, na którą zezwolono, za szczególnym rozkazem Królewskim, na wstawienie się Królowej Belgów. Złożyli oni Hrabieciu Molé szczegółową notę o kwestyi Hollendersko-Belgijskiej.“

— Przed kilku dniami otrzymał uwolnienie od obowiązków dotychczasowy dyrektor policji P. François, a jego posada oddana została Jeneralnemu Prokuratorowi, P. Hady. Stychać, że ta zmiana spowodowana była z przyczyny tak zwanych związków, które się w domu P. Hoffschmidt zbierały, bez wiadomości policji. Rzecz tę odkryła dopiero gazeta w Brugge wychodząca. Towarzystwo związkowe chciało także zaciągnąć zwolenników w Metz, ofiarując się obalić lwa, wystawionego na polu bitwy pod Waterloo. (A.P.S.Z.)

A n g l i a.

Londyn, dnia 13 go Stycznia.

Sąd karny Westminsterski wydał wyrok w sprawie 12-letniego Edwina Jones, oskarżonego o popełnioną kradzież w pałacu Buckingham. Dziecię to, spuściło się kominem i przywłaszczyło sobie przedmioty, oszacowane na 24 szylingów. Przesłuchanie obwinio-

ляли слушателей. Присяжные оправдали его, отдавъ ему приличное увещаніе.

— Въ Придворной газетѣ пишутъ о назначеніи маркизы Беридальбанъ Статсъ-Дамой двора Е. В. на мѣсто Графини Дургамъ. Въ этой же газетѣ сообщаютъ, что Г-нъ Джемсъ Стюартъ назначенъ главнымъ судьей провинціи Нижней Канады, Г-нъ О'Суливанъ главнымъ судьей Монреальскаго округа, а Андрей Стюартъ, генеральнымъ прокураторомъ провинціи Нижней Канады.

— Изъ Ирландіи пишутъ, что ураганъ причинившій столько опустошеній въ Англіи, свирѣпствовалъ и въ Ирландіи съ равною силою. Города въ Ирландіи покрыты развалинами. Вездѣ видны разрушенные дома, сорванные крыши, поврежденные башни церквей. Въ Дублинѣ, вихоръ вырываетъ съ корнемъ деревья въ саду Phoenix Park, а въ Атлонѣ, 50 домовъ завалили цѣлую улицу обломками. Въ Шотландіи рѣки выступили изъ береговъ, а въ особенности Клайдъ и Фаль. Многія суда стоявшія въ гаваняхъ, а особливо пакетботы, съ ужаснымъ трескомъ брошены на берегъ, а въ числѣ сихъ послѣднихъ Pensylvania, на коемъ было 85 пассажировъ. Всюду видны срубы судовъ. Исчисленныя уже потери простираются до милліона фунт. ст. Число жертвъ этого бѣдствія весьма велико. — Вездѣ открыта для нихъ подписка.

— Въ Кантонскихъ газетахъ пишутъ, что Китайскій Императоръ запретилъ въ Государствѣ своемъ курить опиумъ. Въ Императорскомъ постановленіи сказано, что если по истеченіи года, кто либо будетъ явно уличенъ въ этомъ, тому будетъ приложено клеймо на лицѣ *Теръ-Фей*, то есть: преступникъ, курившій опиумъ; за вторичную улику, получить сто ударовъ палками и на три года будетъ изгнанъ изъ отечества, а уличенный въ третій разъ, будетъ казненъ смертію.

— Извѣстія полученныя изъ Сиднея неблагоприятны. Расходы превосходятъ доходъ 75,500 ф. стер. Издержки на содержаніе арестантовъ простираются въ годъ до 70,000 ф. ст. а народонаселеніе колоніи едва составляетъ 4,000 душъ. (О. Г. Ц. П.)

14-го Января.

Лордъ Мельбурнъ и Канцлеръ Финансовъ обѣдали вчера у Прускаго Посланника Гр. Булова.

— Говорятъ уже о Г-нѣ Эдуардѣ Боллерѣ какъ о Министерскомъ членѣ Парламента, который предложитъ отвѣтныя адреса на тронную рѣчь, въ нижнемъ парламентѣ и о Г-нѣ Вудѣ, какъ о его помощникѣ.

— Оппозиціонные журналы безпрестанно упоминаютъ о томъ, что Г. Мельбурнъ, единственный Министръ, который почти ежедневно посѣщаетъ Королеву и что даже Королева, окружена всеми его родственниками, сестрою его, вдовствующею Графиней Коперъ, племянникомъ его Г-мъ Вилліамомъ Коперъ и племянницею его Леди Эшлей.

15-го Января.

Несомнительно теперь, что открытіе Парламента послѣдуетъ 5 Февраля.

— Принцъ Эдуардъ Саксенъ-Веймарскій въ воскресенье сюда прибылъ.

— По донесеніямъ Нью-Йоркскихъ газетъ отъ 26 Декабря, между Северо-Американскимъ Посланникомъ въ Лондонѣ и Англійскимъ Министромъ иностранныхъ дѣлъ, заключенъ новый трактатъ на счетъ споровъ по дѣлу о сѣверной границѣ, и отпривленъ уже въ Вашингтонѣ. Извѣстіе это, получено помннутыми газетами изъ Лондона.

17-го Января.

Третьяго дня Голландско-Белгійская конференція производила свое засѣданіе, но Французскій Посланникъ не получилъ еще отъ своего Правительства разрѣшенія для подписанія ея опредѣленій.

Въ Конгрессѣ въ Вашингтонѣ предложено имѣть Посланника при Портѣ Оттоманской.

— Изъ Лиссабона получены здѣсь извѣстія отъ 6 ч. с. м. но онѣ не содержатъ ничего важнаго. Кортесы все были заняты разсмотрѣніемъ выборовъ и разными другими узаконеніями. По предложенію одного изъ Комитетовъ, въ Эстремадурѣ полагаютъ составить кампанію винодѣлія и торговли.

— Все болѣе приобретаетъ вѣроятія слухъ, что экспедиція въ Кабуль, покрайней мѣрѣ на этотъ разъ будетъ отложена. Герцогъ Веллингтонъ будто посему предмету сдѣлалъ замѣчаніе, что вступленіе Англійскаго войска въ ущелія Афганистанскихъ горъ въ настоящее время года, легко могло бы причинить опасность для Англійскаго владѣнія въ Индіи.

(A.P.S.Z.)

— О успѣхѣ набора въ военную службу извѣщаютъ изъ Чатама слѣдующее: Недавно прибыло сюда 1140 рекрутовъ. Въ Декабрѣ подписалось 400 чел.,

него бавило неізмѣрнне слушачзвъ. Прзысгглі о-глосілі го невіннѣмъ; удзіелілі му ателі потрібнѣ науку.

— Газета дворска zawiera urzędowe mianowanie margraby Baredalbane, damę dworu, na miejsce Hrabiny Durham. W tymże samym numerze czytamy, że P. James Stuart, mianowany został pierwszym sędzią prowincyi Niższej Kanady, P. O'Sullivan, pierwszym sędzią obwodu Montrealskiego, a Andrzej Stuart, Jeneralnym Prokuratorem prowincyi Niższej-Kanady.

— Donoszą z Irlandyi, że tenże sam orkan, który tyle nieszczęść zrzadził w Anglii, nawiedził i ten kraj z równą gwałtownością. Miasta Irlandzkie pokryte są zwaliskami, wszędzie widać poobalane domy, pozrzucone dachy, nadwerżone wieże kościelne. W Dublinie burza z korzenia wyróciła drzewa w ogrodzie Phoenix-park, a w Athlone 50 domów zaległo ulice gruzami. W Szkocyi rzeki wystąpiły z łożyska, szczególniej Clyda i Fall. Okręty, stojące w portach, a nadewszystko statki pocztowe, wyrzucone zostały na ląd z wielkim łośkotem, między innemi Pensylvania mająca na swym pokładzie 85 podróżnych. Obecnie sterczą tylko zręby statków. Szkody dotychczas obliczone, wynoszą już milion funt. szter. Liczba ofiar jest nader wielka, wszędzie zbierają dla nich składki.

— Według gazet Kantońskich, Cesarz Chiński zniósł zwyczaj palenia opium w swoim państwie. Rozporządzenie Monarchy stanowi, że po upływie roku, ktokolwiek będzie złapany na uczynku, otrzyma piętno na twarzy: Yer-fei, to jest, łotr kurzący opium; za powtórne przestępstwem, dostanie sto kijów i skazany będzie przez lat trzy na wygnanie z kraju, za trzecim, utraci głowę.

— Wiadomości z Sidney nie są pomyślne: deficit bowiem wynosi 75,500 funt. szter. Wydatki policyjne na utrzymanie więźniów, przechodzą rocznie 70,000 funt. a cała osada ledwie liczy 4000 ludności.

Dnia 14.

Lord Melbourne i Kanclerz Skarbu byli wczoraj na obiedzie u Posta Pruskiego, Hr. Bühlow.

— Wymieniają już Pana Edwarda Bullera, jako Ministeryalnago Członka Parlamentu, który ma wnosić odpowiedź na mowę tronową w Izbie Niższej, a Pana G. W. Wood, jako jego pomocnika.

— Gazety opozycyjne ciągle częściej robią wzmianki o tém, że Lord Melbourne, jedyny jest Minister, który codziennie u Królowej bywa, i że nawet Królowa często się otacza jego krewnymi; osobami temi są siostra jego, Hr. Cowper wdowa, jego siostrzan P. William Cowper, i jego synowica Lady Aschley.

Dnia 15-go.

Pewna już teraz, że otwarcie Parlamentu nastąpi 5-go Lutego.

— W niedzielę Xiążę Edward Sasko-Wejmarski z Hagi tu przybył.

— Według gazet Nowojorskich pod 26 Grudnia zawarty został nowy traktat, między posłem Ameryki Północnej w Londynie, a Ministrem stosunków zewnętrznych angielskim, względem sporów o północną granicę i do Washingtonu już wystany został. Wiadomość zaś tę wyżej wspomniane gazety otrzymały z Londynu.

Dnia 17-go.

Konferencya Hollendersko-Belgicka miała wczoraj swe posiedzenie: ale Poseł francuzki nie miał jeszcze od Rządu swojego upoważnienia do podpisania jej postanowień.

— Na Kongresie w Washingtonie wniesiono, utrzymywać Posta przy Porcie Otomańskiej.

— Mamy wprawdzie z Lishony wiadomości pod 6-m t. m., które jednak nie w sobie ważnego nie zawierają. Stany Cortes ciągle zajmują się sprawdzaniem wyborów i różnemi innemi formalnościami. Na podanie jednego z Komitetów, ma się zawiązać kompania uprawy winnic i handlu w Estramadurze.

— Znajduje coraz więcej wiary pogłoska, że wyprawa na Kabul, przynajmniej na ten raz, odłożoną zostanie. Xiążę Wellington w rzeczy tej uczynić miał uwagę, że wejście wojska angielskiego w ciśnie wawozy gór Afganistańskich, w teraźniejszej porze roku, dla panowania Brytanii w Indyach niebezpiecznym staćby się mogło. (A.P.S.Z.)

— O postępie zaciągu rekrutów dla wojska, donoszą z Chatham co następuje: „Od niedawnego czasu przybyło tu 1140 rekrutów. W Grudniu zapisało się 400 ludzi,

(2)

чего не случалось никогда въ теченіе одного мѣсяца неисключая даже военнаго времени. Ежедневно рекруты собираются со всѣхъ сторонъ изъ коихъ 1700 чел. находится здѣсь вмѣстѣ съ морскими солдатами, саперами и артиллеріею. Остъ-Индская компанія не получаетъ столько рекрутовъ, сколько линейные полки. Вездѣ обнаруживается самая усердная дѣятельность. Много молодыхъ людей вступило въ военную службу, какъ кажется по бѣдности и немнѣ возможности по дороговизнѣ хлѣба снискивать пропитаніе въ земледѣльческихъ округахъ. Къ уменьшенію числа рекрутовъ и то содѣйствовало, что уменьшена полудюймовъ предписанная мѣра. (G. C.)

Германія.

Аугсбургъ, 10-го Января.

Частныя извѣстія изъ окрестностей близъ озера Вурмзе, сообщаютъ, что ночью съ 24 на 25 Декабря прош. г., это озеро, стоявъ обыкновенно весьма спокойно, начало волноваться и шумѣть, несмотря на тихую погоду, такъ сильно, какъ не случалось при самыхъ жестокихъ буряхъ. Это продолжалось почти съ 10 час. веч. до 3 час. утра. Если сравнить съ этимъ извѣстіемъ донесенія изъ Англіи, по коимъ 23 ч. вечеромъ ощутительно было землетрясеніе въ Вудгоузъ и Лейчестеръ а въ послѣдствіи и донесенія изъ Франціи также сообщаютія о землетрясеніи ночью съ 23 на 24 Декабря въ департ. Нижней-Шаранты; то всѣ эти явленія придутся совершенно въ тѣ дни, въ которые ученый Г. Штаркъ наблюдалъ на Аугсбургской обсерваторіи, весьма замѣчательныя качанія въ элькисметрѣ. (G. C.)

Испанія.

Мадридъ, 7-го Января.

Придворная Газета содержитъ Королевское постановленіе, по силѣ коего наименована Коммиссія для изслѣдованія управленія колоній. Члены Коммиссіи должны отправиться на Кубу и Пуэрторико, чтобы тамъ получить нужныя объясненія.

— Жители Бильбао опредѣлили адресъ для препровожденія въ Сити въ Лондонъ, съ изъавленіемъ благодарности за участіе, какое оказали жители Сити къ прекращенію междоусобной войны.

(съ Испанскихъ границъ)

Сообщенное за нѣкоторое время въ *Messenger* извѣстіе, что корпусъ Мунагорри распущенъ и онъ самъ возвратился во Францію, въ письмахъ изъ Байонны почитается неосновательнымъ.

— Эспартеро оставилъ съ своими войсками Логронью и предпринялъ движеніе въ Вилларкайо, послѣ чего Марото съ значительными силами остановился въ Энкартаціоненъ.

— Донъ-Карлосъ для сопровожденія двухъ Англійскихъ членовъ Парламента Феитора и Бротвича, которые теперь ѣздятъ по Бискайскимъ провинціямъ, назначилъ Полковника Алваресъ де Толедо, сына Герцога Инфантадо. Они во время пребыванія своего въ Аскоиціи долго бесѣдовали съ Архіепископомъ Кубы.

— Изъ Таррагоны отъ 29 Декабря уведомляютъ, что Кабрера чрезъ Мору, приближается съ 4 баталіонами и 4 орудіями къ Эбру, чтобы перейти на лѣвый берегъ сей рѣки. Посему въ Фальсетѣ собирается Христиноская колонна, чтобы воспрепятствовать Кабрерѣ переходу чрезъ Эбро. (A.P.S.Z.)

Турція.

Константинополь, 27-го Декабря.

Съ нѣкотораго времени много говорятъ о томъ, что наше Правительство предположило сдѣлать заемъ въ банкѣ Ротшильдовъ суммою въ 4 мил. флореновъ. Въ залогъ требовали и предлагали для сего островъ Сціо. Какъ бы то нибыло, впрочемъ мало до сихъ поръ успѣли въ переговорахъ, хотя какъ извѣстно, Порта находится въ большомъ затрудненіи по недостатку денегъ.

— Послѣднія извѣстія отъ Султанскаго войска въ Таврисѣ неочень благоприятны. Извѣстно, что находящійся тамъ корпусъ состоитъ изъ самаго лучшаго Турецкаго войска, а потому очень много зависитъ отъ удержанія оного. Тѣмъ болѣе чувствительно извѣстіе о свирѣпствующемъ между этимъ войскомъ тифусѣ, отъ котораго сотнями умираютъ. Главный лекаръ и его помощники сдѣлались жертвою своего усердія, отъ чего очень ощутительно недостатокъ медицинскаго пособія.

— Французская эскадра подъ начальствомъ Адмирала Лаланда, по совершеніи еще плаванія къ Грецкимъ портамъ, намѣрена зимовать въ портѣ Смирнскомъ или Вурлы. (G. C.)

ВИЛЬНА. Типог. А. Марциновскаго. Печатать дозволяется. Января 24 д. 1839 г. — Цензоръ Стат. Совѣт. и Кан. Лезъ Боровскій.

co przewyższa liczbę jaką kiedykolwiek w jednym miesiącu miano, niewyłączając nawet czasu wojennego. Codziennie przybywają rekruci ze wszystkich stron, z których 1,700 znajduje się tu łącznie z żołnierzami marynarki, saperów i artylleryi. Dla kompanii Wschodnio-indyjskiej nie przybywa tyle rekrutów, ile do półków liniowych. Wszędzie objawia się czynność jak największa. Wielu młodych ludzi przystało do wojska, jak się zdaje, będąc zmuszeni niedostatkami i niemogąc dla drogocności chleba utrzymać się w obwodach rolniczych. I to się przyczyniło wiele do pomnożenia liczby rekrutów, że zmniejszono o pół cala miarę przepisaną.“

Нѣмцы.

Аугсбургъ, 10 Января.

Прыватне донесенія зъ околѣиъ близкихъ jeziora Wurmsee, zwiastują, że w nocy z 24 na 25 Grudnia r. z., jezioro rzeczone, zwykle bardzo spokojne, zaczęło się burzyć i huczeć, pomimo spokojnej pory czasu, i to z taką gwałtownością, jakiej przy największych wichrach nie widziano. Takie stan trwał blisko od godziny 10 w nocy do 3 rano. Porównyując z tém doniesieniem doniesienia z Anglii, podług których dało się uczuć d. 23 popołudniu wstrząśnienie ziemi w Woodhouse i Leicester, a następnie doniesienia z Francji, także o trzęsieniu ziemi w nocy z 23-go na 24-ty Grudnia w depart. Niższej-Charante; wszystkie te zjawiska trafiałyby jakoś zupełnie z temi dniami, w których dostrzegał na obserwatorium w Augsburgu uczony P. Stark, bardzo uderzające oscylacje w elkysmometrze. (G. C.)

Испанія.

Мадридъ, 7-го Января.

Газета Dworu zawiera dekret Królewski, przez który mianowana została Kommissya dla rozpatrzenia Zarządu osad. Członkowie Kommissyi mają się udać do Kuby i Puertorico, ażeby tam powziąć potrzebne objaśnienia.

— Mieszkańcy Bilbao postanowili przesłać adres do City (starego miasta) Londynu, oświadczający podziękowanie za interessowność, jaką okazali mieszkańcy City w ukonczeniu wojny domowej.

(Od granic Hiszpańskich.)

Udzielona przed niejakim czasem w *Messenger* wiadomość, że Korpus Muñagorrego rozwiązany i on sam powrócił do Francji, ogłoszona została przez listy z Bayonny za bezzasadną.

— Espartero ze swoim wojskiem opuścił Logroño i udał się do Villarcayo, poczem Maroto ze znacznymi siłami stanął w Encartacionen.

— Don Karlos przeznaczył za przewodnika dwóm Angielskim Członkom parlamentowym Feitor i Brotwich, którzy teraz objeżdżą prowincje Biskajskie, Półkownika Alvarez de Toledo, syna Xięcia Infantado. Podczas pobytu swojego w Azcoitia, mieli oni rozmowę z Arcybiskupem Kuby.

— Z Tarragony donoszą pod 29 Grudnia, że Cabrera przez Mora zbliżył się do Ebru ze czterema batalionami i czterema działami, ażeby przejść na lewy brzeg tej rzeki. Z tego powodu zgromadza się w Falset kolumna krytynistów, dla przeszkodzenia Kabrerze przeprawy przez Ebro. (A.P.S.Z.)

Турція.

Стамбулъ, 27-го Декабря.

Od niejakiego czasu mówią znowu dużo o tém, że Rząd nasz zamyslił zaciągnąć pożyczkę w banku Rothschildów, wynoszącą 4 mill. florenów. Na rękojmią, żądano czyli też ofiarowano w tym przedmiocie wyspę Scio. Jakkolwiek bądź, niedaleko zapewne są posunięte układy, lubo, jak wiadomo, Porta znajduje się w niemałym kłopotcie z powodu braku pieniędzy.

— Ostatnie doniesienia od wojska Sułtanackiego w Taurus nie są bardzo pomyślne. Wiadomo, że korpus tam zgromadzony, składa się z samego wyboru żołnierza tureckiego, na utrzymaniu więc takowego nieskończenie wiele zależy. Tém boleśniejszą jest wiadomość o panującym w jego szeregach tyfusie, na który codziennie stami ludzie wymierają. Lekarz naczelny i jego pomocnicy padli ofiarą poświęcenia się swego, przez co daje się mocno uczuwać brak staranności lekarskiej.

— Eskadra francuzka, dowodzona przez Admirała Lalande, ma po odbyciu jednej jeszcze żeglugi do portów greckich, przezimować w porcie Smirny lub Wurli. (G. C.)